

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT PRACY,
SPRAW SPOŁECZNYCH I RODZINY

KPS.410.3.7.2024

Dorota Parzymies
Prezes Fundacji MultiOcalenie w Warszawie
ul. Kasprowicza 70/1
01-949 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/034 Program aktywizacyjny dla cudzoziemców „Razem Możemy Więcej”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja MultiOcalenie w Warszawie ¹ , ul. Kasprzowska 70/1, 01-949 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dorota Parzymies, Prezes Fundacji MultiOcalenie w Warszawie ² od 22 maja 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prawidłowość wykonania zleconych działań oraz osiągnięte rezultaty. 2. Przestrzeganie zasad wykorzystania środków przekazanych na podstawie umów.
Okres objęty kontrolą	Lata 2022-2023 z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontroler	Elżbieta Grzeszczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS /36/2024 z 6 maja 2024 r.

(akta kontroli tom I, str.1-5)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	NIK pozytywnie ocenia realizację projektu w ramach konkursu ofert pt. „Razem Możemy Więcej – Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022-2023” ⁵ organizowanego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ⁶ .
Uzasadnienie oceny ogólnej	W projekcie wzięło udział łącznie 3011 beneficjentów, w tym 720 w formie stacjonarnej oraz 2291 korzystało z konsultacji on-line. W ramach projektu Fundacja utworzyła w Warszawie Klub integracyjny, w którym spotykali się cudzoziemcy szukający pomocy oraz Punkt konsultacyjny, w którym udzielono pomocy beneficjentom. Skorzystało z nich odpowiednio 2047 oraz 3011 beneficjentów. Wszystkie z zaplanowanych 11 działań przewidzianych w umowie zawartej przez Fundację z Ministerstwem zostały zrealizowane. Działania w projekcie obejmowały m.in. kursy nauki języka polskiego dla dzieci i dorosłych, zajęcia wyrównawcze i warsztaty komputerowe dla dzieci, konsultacje psychologiczne oraz wsparcie integracyjne. Fundacja osiągnęła także przyjęte w ofercie wskaźniki rezultatu w ramach jedenastu działań w stopniu równym bądź wyższym od założonego. Z przyznanych na realizację projektu 1069,5 tys. zł, wydatkowano 1067,8 tys. zł. Działania podjęte przez Fundację zostały prawidłowo udokumentowane i wykonane przez osoby o kwalifikacjach określonych w ofercie stanowiącej załącznik do umowy. Fundacja prawidłowo prowadziła dokumentację finansowo-księgową i wyodrębnioną ewidencję księgową zadania oraz opisywała dokumenty księgowe (faktury i rachunki) zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷.

¹ Dalej: Fundacja lub Fundacja MultiOcalenie.

² Dalej: Prezes Fundacji.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: konkurs RMW.

⁶ Dalej: MRiPS lub Ministerstwo.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, dalej: ustawa o rachunkowości.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prawidłowość wykonania zleconych działań oraz osiągnięte rezultaty

1.1. Prawidłowość wykonania zleconych zadań

Opis stanu faktycznego

Fundacja została utworzona 31 lipca 2013 r. Jej celem jest m.in.: integracja uchodźców, imigrantów i repatriantów oraz osób ubiegających się o status uchodźcy lub inną formę legalizacji pobytu w Polsce, pomoc ofiarom kataklizmów, konfliktów zbrojnych i wojen, promocja i wspieranie dialogu międzykulturowego, w tym pogłębianie wiedzy o krajach pochodzenia uchodźców, imigrantów i repatriantów oraz o mniejszościach etnicznych i narodowych. Przed przystąpieniem do konkursu RMW Fundacja w latach 2016-2018 zrealizowała projekty, których celem było, m.in.:

- dostarczenie służbom mundurowym (Policja, Straż Graniczna) wiedzy na temat różnic kulturowych i religijnych społeczeństw na Bliskim Wschodzie w związku z napływem do Polski uchodźców z Syrii – „Salam” (2016 r.);
- integracja repatriantów mieszkających w Warszawie poprzez naukę języka polskiego - „Moja MultiWawa” (2017 r.);
- wsparcie dzieci cudzoziemskich i repatrianckich w warszawskich szkołach poprzez zajęcia wyrównawcze i kursy języka polskiego - „Edukacja@Pomoc” (2018 r.);
- nabycie przez grono pedagogiczne szkół do których uczęszczali dzieci cudzoziemskie w Warszawie wiedzy, dotyczącej rodziny, edukacji i systemu wartości społeczności Kaukazu i Bliskiego Wschodu - Edukacja@Pomoc (2018 r.).

(akta kontroli tom I, str. 24-90, 160-162)

Fundacja MultiOcalenie wzięła udział w I edycji konkursu RMW. Przygotowała ofertę dotyczącą priorytetu drugiego „Integracja i aktywność społeczna” pn. „PoMoc – jesteśmy z Wami!”⁹. Oferta została złożona 21 marca 2022 r. w terminie wynikającym z ogłoszenia o naborze w ramach konkursu RMW i zawierała wymagane w nim elementy¹⁰.

(akta kontroli tom I, str. 91-174)

W dniu rozpoczęcia konfliktu zbrojnego w Ukrainie, tj. 24 lutego 2022 r. Fundacja uruchomiła infolinię dla uchodźców. Z uwagi na wcześniejszą działalność była w kontakcie ze Strażą Graniczną (szkolenia z różnic kulturowych i religijnych od 2016 r.) oraz punktami zbiorowego zakwaterowania w Ukrainie uchodźców z obszarów objętych działaniami wojennymi. Powyższe pozwoliło na szybkie zdefiniowanie potrzeb i opracowanie 11 działań w ramach projektu.

(akta kontroli tom VI, str. 6-8)

W dniu 5 sierpnia 2022 r. Fundacja zawarła umowę na realizację zadania¹¹ z Ministerstwem. Przed podpisaniem umowy harmonogram i kosztorys stanowiący załącznik do oferty został uaktualniony¹². Zmianie uległa wartość realizacji projektu,

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Dalej: zadanie lub projekt.

¹⁰ W ofercie zawarto m.in.: termin realizacji zadania, jego syntetyczny opis, plan i harmonogram działań, opis zakładanych rezultatów oraz dodatkowe informacje dotyczące tematyki projektowej.

¹¹ Umowa nr DRP-X/111/DM/2022, dalej: umowa.

¹² Wytyczne dotyczące aktualizacji harmonogramu i kosztorysu przekazywane były przez MRiPS na spotkaniach on-line z podmiotami, które znalazły się na liście rankingowej, w tym Fundacja MultiOcalenie.

która zmniejszyła się z 1469,5 tys. zł na 1069,5 tys. zł, tj. o 400 tys. zł. Prezes Fundacji wyjaśniła, że ze względu na przyznanie mniejszej kwoty dofinansowania zmianie uległ kosztorys realizacji projektu, który został dostosowany do wysokości otrzymanych środków. W związku ze zmniejszeniem wartości projektu o 400 tys. zł zmianie uległa liczba planowanych cudzoziemców objętych pomocą w ramach projektu z 4000 do 3000. Prezes Fundacji wyjaśniła, że z uwagi na powyższe, poziom osiągnięcia rezultatów wraz ze wskaźnikami rezultatu również został pomniejszony, co szczegółowo opisano w punkcie 1.2. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom I, str. 159-160, 175-277, 259-260, 375-441)

Na podstawie umowy, Minister Rodziny i Polityki Społecznej¹³ na realizację zadania przekazał Fundacji w dwóch transzach środki w kwocie 1069,5 tys. zł, z tego w 2022 r. kwotę 353,2 tys. zł, a w 2023 r. kwotę 716,3 tys. zł. Termin realizacji zadania oraz poniesienia wydatków ustalono od dnia podpisania umowy, tj. 5 sierpnia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Łączny koszt zadania zaplanowano w wysokości 1069,5 tys. zł, z tego 353,2 tys. zł w 2022 r., a 716,3 tys. zł. w 2024 r. Szacowana wartość kosztów administracyjnych wynosiła 100 tys. zł, tj. 9,4% kwoty planowanej na realizację projektu. Kwota z oferty nie przekraczała zatem wymaganego Regulaminem konkursu ofert RMW¹⁴ progu 10% całkowitej kwoty planowanej na realizację projektu.

(akta kontroli tom I, str. 43-81, 175-189)

W stosunku do liczby zadeklarowanej w pierwotnej ofercie (4000 cudzoziemców), umowie i załącznikach do niej (3000 cudzoziemców) w projekcie wzięło udział 3011 beneficjentów, w tym 2367 dorosłych oraz 644 osób poniżej 18 roku życia. Beneficjentami projektu byli obywatele Ukrainy (ponad 70%), pozostali cudzoziemcy pochodzili z Gruzji, Białorusi, Federacji Rosyjskiej, Turkmenistanu, Indii, Kazachstanu, Armenii, Iraku, Algierii, Azerbejdżanu, Libanu, Jordanii, Maroko, Mołdawii, Syrii, Tadżykistanu oraz Turcji. Liczbę 3011 beneficjentów projektu potwierdzono w ten sposób, że dla 720 zostały założone papierowe karty klienta (imię i nazwisko, miejscowość pobytu, nr telefonu, sytuacja rodzinna, nr dokumentu, tytuł prawy pobytu w Polsce)¹⁵, pozostali 2291 zostali wpisani do rejestru elektronicznego (imię i nazwisko, nr dokumentu, obywatelstwo, podstawa prawna pobytu w Polsce)¹⁶, ponieważ z uwagi na pandemię COVID-19 uczestniczyli w projekcie w formie: porad on-line, konsultacji telefonicznych oraz e-mail.

(akta kontroli tom I, str. 159-160, 259-262, tom II, str. 180-181, 202-203)

Beneficjenci (720) na podstawie papierowej karty klienta mieli możliwość korzystania z jednego lub kilku działań. Ich aktywność (obecność) była ewidencjonowana przez Fundację w ramach poszczególnych działań. Podobne zasady przyjęto do beneficjentów (2291), którzy korzystali z konsultacji on-line, konsultacji telefonicznych oraz e-mail. Nie wszystkie karty klienta i rejestry elektroniczne oraz listy obecności zawierały numeru Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL)¹⁷ beneficjentów. Prezes Fundacji wyjaśniła, że żadne z działań realizowanych w ramach projektu nie wymagało zbierania od uczestników numeru PESEL.

(akta kontroli tom II, str. 173-174, 202-203, tom III, str. 12-17)

Próbę do badania sposobu i kryteriów rekrutacji 10% spośród 179 beneficjentów warsztatów „Kobiety Kobietom” wybrano losowo¹⁸. Sposobem rekrutacji była promocja projektu w mediach społecznościowych, na stronie internetowej Fundacji

¹³ Dalej: Minister.

¹⁴ Dalej: regulamin konkursu ofert.

¹⁵ Dalej: karta klienta.

¹⁶ Dalej: rejestr elektroniczny lub konsultacje on-line.

¹⁷ Centralny zbiór danych prowadzony w Polsce przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych na mocy ustawy z 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2024 r. poz. 736.).

¹⁸ Przy pomocy pomocnika kontrolera, dalej: PK.

oraz w formie ulotki informacyjnej konkursu RMW¹⁹. W odpowiedzi, cudzoziemcy zgłaszali się do Klubu integracyjnego i Punktu konsultacyjnego. Prezes Fundacji wyjaśniła, że kryterium rekrutacji był fakt legalnego przebywania w Polsce cudzoziemców wymagających wsparcia w obszarach priorytetowych określonych w programie i regulaminie konkursu ofert. Wszyscy beneficjenci objęci badaniem legalnie przebywali na terytorium RP i prawidłowo zgłosili się do programu.

(akta kontroli tom II, str. 178-193, 198-201)

Do realizacji projektu Fundacja zatrudniła 35 osób fizycznych, w tym na podstawie umowy zlecenia 23 osoby, sześć osób prowadzących działalność gospodarczą oraz sześcioro wolontariuszy. Wśród 23 zleceniobiorców było dwóch psychologów, dwóch asystentów integracyjnych/socjalnych, dwóch opiekunów odpowiednio klubu integracyjnego i świetlicy, trzech lektorów języka polskiego, trzech korepetytorów, pięcioro prowadzących warsztaty, prawnik, koordynator, mediator kulturowy, autor publikacji, operator kamery i dźwiękowiec. Jedna z lekterek języka polskiego zatrudniona na umowę zlecenia zmieniła formę zatrudnienia w grudniu 2022 r. na działalność gospodarczą i w jej ramach świadczyła usługi do końca grudnia 2023 r. Wszystkie osoby posiadały odpowiednie wykształcenie, które umożliwiało im wykonywanie zleconych usług.

(akta kontroli tom II, str. 202-215)

Nabór osób fizycznych do projektu odbywał się m. in. poprzez zamieszczenie ogłoszenia w mediach społecznościowych. Prezes Fundacji wyjaśniła, że z częścią osób Fundacja współpracowała w latach 2014-2022 przy realizacji wcześniejszych projektów, m.in. z lektorem języka polskiego od 2014 r. prowadzącymi warsztaty od 2018 r., a z wolontariuszami Fundacja współpracowała od jej powstania, tj. lipca 2013 r.

(akta kontroli tom II, str. 216-218, 230-231)

W realizację projektu zaangażowano pięć podmiotów gospodarczych, spośród których jeden podmiot (Działanie X. Korepetycje dla dzieci) został wybrany w odpowiedzi na ogłoszenie zamieszczone przez Fundację w sierpniu 2023 r. w Internecie. Z pozostałymi czterema podmiotami gospodarczymi Fundacja współpracowała w latach 2014-2018 przy realizacji wcześniejszych projektów. Za usługi podmiotów gospodarczych w ramach Działania II, IV, VI oraz X Fundacja poniosła koszty w łącznej wysokości 34,9 tys. zł. Stawki godzinowe za korepetycje z przedmiotów ścisłych i języków (Działanie X), naukę języka polskiego (Działanie II), wynosiły odpowiednio 50 zł, 60 zł brutto. Wynagrodzenie w ramach Działania IV (broшура związana z psychologicznymi aspektami bycia uchodźcą) i VI (warsztaty z kosmetyków naturalnych) ustalane było za wykonaną usługę brutto.

(akta kontroli tom II, str. 218-229, 244-245, 292)

Zgodnie z przedstawionym w umowie uaktualnionym planem i harmonogramem oraz kosztorysem w okresie realizacji projektu, tj. od 5 sierpnia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. zaplanowano wykonanie jedenastu działań na łączną kwotę 1069,5 tys. zł, z tego 969,5 tys. zł koszty realizacji działań i 100 tys. zł koszty administracyjne.

(akta kontroli tom I, str. 175-277, 375-441)

Fundacja prawidłowo zrealizowała i udokumentowała zadanie przewidziane w umowie, na które zgodnie z raportem częściowym i końcowym w okresie realizacji projektu wydatkowała 1067,8 tys. zł, z tego 967,8 tys. zł koszty realizacji jedenastu działań i 100 tys. zł koszty administracyjne, tj.:

- Działanie I. „Klub integracyjny”. Klub działał od 5 sierpnia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. w wynajmowanym w Warszawie lokalu przy ul. Górskiego, gdzie spotykali się cudzoziemcy szukający pomocy. W ramach działania zrealizowano 11

¹⁹ Działanie II. Punkt konsultacyjny. Poz. I.2.11 w kosztorysie.

- poddziałów na łączną kwotę 259,3 tys. zł, z tego: zatrudniono recepcjonistkę i opiekunkę dla dzieci odpowiednio 59,4 tys. zł oraz 59,5 tys. zł (poddziałanie 1.1. i 1.2), zakupiono: 6 szt. komputerów wraz z oprogramowaniem 15,0 tys. zł (1.3.), 2 szt. maszyn do szycia 2,0 tys. zł (1.4.), 1 szt. urządzenia wielofunkcyjnego 2,0 tys. zł (1.5.), opłaty za telefony komórkowe na potrzeby klubu 2,6 tys. zł (1.6.), Internet 1,2 tys. zł (1.7.), materiały na potrzeby klubu i zajęć arteterapeutycznych 12,8 tys. zł (1.8.), wynajęcie lokalu i opłaty za media 84,5 tys. zł (1.9.), warsztaty arteterapeutyczne dla dzieci 9,0 tys. zł (1.10.), warsztaty komputerowe dla dzieci 11,3 tys. zł (1.11.).
- Działanie II. „Punkt konsultacyjny”. Punkt działał od 5 sierpnia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. w wynajmowanym w Warszawie lokalu przy ul. Górskiego, gdzie udzielano pomocy beneficjentom w różnych formach. W ramach działania zrealizowano 11 poddziałów na łączną kwotę 506,3 tys. zł, z tego: zatrudniono prawnika 72,0 tys. zł (2.1.), psychologa 57,6 tys. zł (2.2.), prowadzono kursy języka polskiego dla dzieci 15,2 tys. zł (2.3.) i dorosłych 32,6 tys. zł (2.4.), zlecano usługi tłumaczeń na język polski 5,0 tys. zł (2.5), zatrudniono asystenta socjalnego 72,0 tys. zł (2.6.), mediatora kulturowego 72,0 tys. zł (2.7.), udzielano dopłat do mieszkań 59,9 tys. zł (2.8.), zatrudniono asystenta integracyjnego 72,0 tys. zł (2.9.), asystenta prawnika 36,0 tys. zł (2.10.), wydrukowano ulotki informacyjne o projekcie 12,0 tys. zł (2.11.).
 - Działanie III. „Warsztaty nauczycieli”. Działanie realizowano od 1 października 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. dla 33 uczestników w ramach czterech warsztatów, za które prowadzącym warsztaty zapłacono wynagrodzenie w łącznej kwocie 4,0 tys. zł (3.1).
 - Działanie IV. Wydanie broszury związanej z psychologicznymi aspektami bycia uchodźcą. Działanie realizowano od 1 października 2022 r. do 30 listopada 2022 r. w formacie PDF z logotypem programu „Razem Możemy Więcej”. W ramach działania zrealizowano dwa poddziałania na łączną kwotę 3,5 tys. zł, z tego: wynagrodzenie autora broszury 2,5 tys. zł (4.1.), redakcja i korekta tekstu 1,0 tys. zł (4.2.).
 - Działanie V. „Wolontariat”, w którym współpracowało z Fundacją od 5 sierpnia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. sześciu wolontariuszy na podstawie umowy wolontariatu. W ramach działania zrealizowano trzy poddziałania na łączną kwotę 46,1 tys. zł, z tego: koordynator wolontariatu 36,0 tys. zł (5.1.), wizyty u lekarzy specjalistów 8,3 tys. zł (5.2.), warsztaty z pediatrą 1,8 tys. zł (5.3.).
 - Działanie VI – warsztaty „Kobiety Kobietom”. Działanie przeprowadzono od 1 września 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. W ramach działania zrealizowano 24 warsztaty dla 179 cudzoziemek i sześć poddziałów na łączną kwotę 33,1 tys. zł, z tego: wynagrodzenie prowadzącej warsztaty arteterapii 3,5 tys. zł (6.1.), zakup materiałów na warsztaty arteterapii 1,3 tys. zł (6.2.), wynagrodzenie prowadzącej warsztaty rozwoju osobistego 6,0 tys. zł (6.3.), wynagrodzenie prowadzącego warsztaty produkcji kosmetyków naturalnych 11,2 tys. zł (6.4.), zakup materiałów na warsztaty 4,1 tys. zł (6.5.), wynagrodzenie prowadzącej warsztaty filcowania 6,0 tys. zł (6.6.), zakup materiałów na warsztaty 1,0 tys. zł (6.7.).
 - Działanie VII. „Ukraiński weekend w Hali Gwardii” odbył się w dniach 11 i 12 marca 2023 r., w czasie którego 16 beneficjentek z Ukrainy zaprezentowało produkty ukraińskiego rękodzieła mieszkańcom Warszawy. W ramach działania zrealizowano dwa poddziałania na łączną kwotę 8,0 tys. zł, z tego: wynajęcie przestrzeni wystawienniczej 6,0 tys. zł (7.1.), wizualizacja stoisk 2,0 tys. zł (7.2.).

- Działanie VIII. „Barszcz ukraiński” od 1 listopada 2022 r. do 31 grudnia 2023 r., w ramach którego zrealizowano pięć spotkań integracyjnych dla 41 uczestników na łączną kwotę 7,1 tys. zł (8.1.).
- Działanie IX – wydanie książki „Dziewczyny na granicy” od 1 lipca 2023 r. do 1 grudnia 2023 r. w nakładzie 1000 sztuk egzemplarzy. W ramach działania zrealizowano pięć poddziałań na łączną kwotę 46,5 tys. zł, z tego: wynagrodzenie autora książki 5,0 tys. zł (9.1.), skład/łamanie/DTP²⁰ 3,0 tys. zł (9.2.), korekta i redakcja tekstu 1,0 tys. zł (9.3.), druk książki 30,0 tys. zł (9.4.), wynagrodzenie autorskie bohaterów 7,5 tys. zł (9.5.).
- Działanie X – „Korepetycje dla dzieci”: język polski i angielski oraz przedmioty ścisłe od 1 października 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. w ramach 798 godzin lekcyjnych na łączną kwotę 39,9 tys. zł (10.1).
- Działanie XI – „Warsztaty filmowe dla dzieci” od 9 do 10 września 2023 r. prowadzone przy współpracy z Warszawską Szkołą Filmową, w ramach, których 15 dzieci-uczestników zagrało w pięciominutowym filmie przedstawiającym oczami dziecka problemy migracyjne współczesnego świata. W ramach działania zrealizowano sześć poddziałań na łączną kwotę 14,0 tys. zł, z tego: wynagrodzenie: prowadzącego warsztaty 2,0 tys. zł (11.1.), operatora kamery 2,0 tys. zł (11.2.), oświetleniowca 2,0 tys. zł (11.3.), dźwiękowca 2,0 tys. zł (11.4.), kierownika planu 2,0 tys. zł (11.5.) oraz koszt wynajęcia sprzętu 4,0 tys. zł (11.6.).

(akta kontroli tom II, str.13-63, tom IV, str. 3-11)

Opis ustaleń dotyczących niewykorzystanej kwoty środków wynoszącej 1,7 tys. zł do łącznej kwoty 1069,5 tys. zł (0,2%) przekazanej przez Ministra z Funduszu Pracy opisano w punkcie 2.1. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom II, str. 7-12)

1.2 Ocena osiągniętych efektów i metod ich pomiaru

Fundacja w ramach realizacji projektu osiągnęła przyjęte w ofercie tzw. „rezultaty twarde zadania”²¹ z liczbowym określeniem ich wielkości i przyporządkowanym źródłem informacji o osiągnięciu wskaźnika oraz tzw. „rezultaty miękkie zadania” wg następujących jedenastu działań, tj.:

Działanie I. 1. Klub integracyjny. Rezultatem działania był udział w jego realizacji 2047 beneficjentów z zaplanowanych 2000, w tym na podstawie:

- listy obecności: 388 beneficjentów z tytułu uczestnictwa w warsztatach komputerowych i warsztatach z arteterapii dla dzieci (Działanie I), warsztatach „Kobiety Kobietom” (Działanie VI), warsztatach filmowych dla dzieci (Działanie XI);
- kart klienta: 404 beneficjentów, w tym: 30 beneficjentów którzy skorzystali z pomocy wolontariuszy²²; 374 beneficjentów którzy skorzystali z zajęć dla dzieci w świetlicy, stanowisk komputerowych, maszyn do szycia, urządzenia wielofunkcyjnego, pomocy opiekunka klubu (informacje o projekcie, rozpoznanie potrzeb beneficjentów i przekierowanie do punktu konsultacyjnego);
- konsultacji on-line: 1255 beneficjentów, z tego: skierowania na konsultacje, wsparcie w ustnym tłumaczeniu z języka obcego, zapoznanie z ofertą projektu, w tym ofertą zajęć i kursów oraz ofertą stypendialną uczelni warszawskich.

W ramach Działania I osiągnięto następujące rezultaty:

²⁰ DTP - termin ten oznacza komputerowe przygotowanie publikacji do druku.

²¹ Oferta pkt 5. Opis zakładanych rezultatów realizacji zadania (należy opisać: 1) Co będzie bezpośrednim efektem (materialne „produkty” lub „usługi” zrealizowane na rzecz uczestników zadania) realizacji Oferty? 2) Jaka zmiana społeczna zostanie osiągnięta poprzez realizację zadania?).

²² Z innej pomocy niż asystowanie beneficjentom w charakterze tłumacza w czasie wizyt lekarskich.

- sześć sztuk stanowisk komputerowych (z sześciu sztuk zaplanowanych),
- 36 warsztatów komputerowych dla 44 dzieci na podstawie listy obecności (z zaplanowanych 36 warsztatów dla 36 dzieci),
- 36 warsztatów z arteterapii²³ dla 151 dzieci na podstawie listy obecności z zaplanowanych 36 dla 150 dzieci,
- 24 warsztatów dla 179 beneficjentek warsztatów „Kobiety – Kobietom” na podstawie list obecności, w tym: siedem warsztatów arteterapeutycznych, siedem warsztatów z kosmetyków naturalnych, sześć warsztatów filcowania i cztery warsztaty z rozwoju duchowego (z zaplanowanych 40 warsztatów dla 400 cudzoziemek),
- jeden warsztat filmowy dla 14 dzieci (plus jedno dziecko było niedysponowane) na podstawie listy obecności (z zaplanowanego jednego warsztatu dla 15 dzieci).

Wskaźnikiem rezultatu była jak powyżej liczba zrealizowanych z zaplanowanych aktywności (obecności) beneficjentów oraz liczba usług w ramach działania. W związku m.in. z mniejszym zainteresowaniem beneficjentów warsztatami, a większym zapotrzebowaniem na pomoc psychologiczną, Fundacja dokonała przesunięć pomiędzy pozycjami kosztów zgłoszonymi e-PUAP²⁴ do MRiPS. Opis przesunięć zaplanowanych środków pomiędzy pozycjami w kategorii kosztów merytorycznych bez zwiększenia sumy finansowania i zgłoszeniu do Ministerstwa szczegółowo opisano w punkcie 2.1. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom I, str. 259-262, tom II, str. 56-63, tom III, str. 1-113, tom IV, str. 18-56)

Działanie II. Punkt konsultacyjny. Rezultatem działania był udział w jego realizacji 3011 beneficjentów z zaplanowanych 3000, w tym na podstawie:

- listy obecności: 255 beneficjentów z tytułu uczestnictwa w zajęciach z języka polskiego dla dzieci i dorosłych (Działanie II) oraz w zajęciach wyrównawczych dla dzieci (Działanie X);
- kart klienta: 671 beneficjentów w ramach pomocy prawnej, asystenta socjalnego i integracyjnego, mediatora kulturalnego;
- kart klienta: 86 beneficjentów w ramach pomocy psychologicznej;
- konsultacji on-line: 1999 beneficjentów, pomoc: psychologiczna, prawna, asystenta socjalnego i integracyjnego, mediatora kulturalnego.

W ramach Działania II osiągnięto następujące rezultaty:

- 384 godzin konsultacji psychologicznych dla 201 beneficjentów (na podstawie Karty klienta: 86 beneficjentów oraz konsultacji on-line: 115 beneficjentów) z zaplanowanych 200 godzin dla 100 beneficjentów,
- 544 godzin lekcyjnych języka polskiego dla dorosłych beneficjentów z zaplanowanych 400 godzin, w których wzięło udział 182 beneficjentów na podstawie listy obecności,
- 256 godzin lekcyjnych języka polskiego dla dzieci z zaplanowanych 400 godzin, w których wzięło udział 15 dzieci na podstawie listy obecności,
- 798 godzin lekcyjnych zajęć wyrównawczych dla dzieci z zaplanowanych 800 godzin, w których wzięło udział 58 dzieci na podstawie listy obecności,
- 25 usług tłumaczeń przysięgłych dokumentów z zaplanowanych 100 tłumaczeń,
- 40 dopłat do mieszkań dla osób (cudzoziemców, beneficjentów) w sytuacji kryzysowej z zaplanowanych 18 dopłat.

²³ Forma pracy terapeutycznej, która łączy sztukę i proces twórczy z psychoterapią.

²⁴ Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej, dalej: e-PUAP.

Postępy beneficjentów kursów języka polskiego dla dorosłych i dzieci były oceniane indywidualnie. Na ich podstawie wydawano dyplom ukończenia czternastogodniowego kursu języka polskiego prowadzonego przez Fundację, finansowanego ze środków MRiPS w ramach programu. Prezes Fundacji wyjaśniła, że nie posiadała uprawnień do wydawania certyfikatów poświadczających znajomość języka polskiego na poziomie: A, B i C stosownie do ustawy z 7 października 1999 r. o języku polskim²⁵. Wskaźnikiem rezultatu była liczba zrealizowanych z zaplanowanych aktywności (obecności) beneficjentów, liczba godzin konsultacji psychologicznych, lekcyjnych, liczba usług tłumaczeń dokumentów oraz liczba beneficjentów, którzy skorzystali z dopłat do mieszkań w sytuacji kryzysowej. W związku m.in. z większym zapotrzebowaniem na kursy języka polskiego dla dorosłych i dopłaty do mieszkań dla beneficjentów w sytuacjach kryzysowych, Fundacja dokonała przesunięć pomiędzy pozycjami kosztów zgłoszonymi e-PUAP do MRiPS, co opisano w punkcie 2.1. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom I, str. 259-262, tom II, str. 56-63, tom III, str. 114-178, tom IV, str. 18-56, tom VI, str. 19-254)

Działanie III. Warsztaty dla nauczycieli. W ramach działania objęto wsparciem merytorycznym nauczycieli ze szkół województwa mazowieckiego i podlaskiego w rozwiązywaniu problemów kulturowych i edukacyjno-wychowawczych dzieci uchodźczych w szkołach. W działaniu, w ramach czterech warsztatów wzięło udział 33 nauczycieli. Wskaźnikiem rezultatu była lista obecności 33 uczestników działania integracyjnego dla obywateli polskich (nie dotyczyła beneficjentów programu) z zaplanowanych sześciu warsztatów dla 50 uczestników. W związku m.in. z mniejszym zainteresowaniem warsztatami a większymi potrzebami dopłat do mieszkań w sytuacjach kryzysowych Fundacja dokonała przesunięć pomiędzy pozycjami kosztów zgłoszonymi e-PUAP do MRiPS, co opisano w punkcie 2.1. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom I, str. 259-262, tom II, str. 56-63, tom III, str. 179-182, tom IV, str. 18-56)

Działanie IV. Broszura „Psychologiczne aspekty bycia uchodźcą”. W ramach działania opracowano broszurę dostarczającą wiedzy na temat zjawiska uchodźstwa i związanych z tym konsekwencji dla dzieci, dorosłych, rodzin, całych społeczności, a także społeczeństwa przyjmującego uchodźców. Broszura została wykonana w formacie PDF, oznaczona logotypem RMW i udostępniona do pobrania na stronie Internetowej Fundacji²⁶. Wskaźnikiem rezultatu była zaplanowana i wykonana jedna sztuka broszury w formacie PDF.

(akta kontroli tom I, str. 259-262, tom II, str. 56-63, tom III, str. 183-185)

Działanie V. Wolontariat. W ramach działania sześciu wolontariuszy pod opieką koordynatora wolontariatu wspierało beneficjentów, między innymi: podczas wizyt w urzędach, w ramach działań dla dzieci i kobiet, asystowało w charakterze tłumacza podczas wizyt u lekarzy specjalistów. W ramach działania udzielono pomocy dla 60 beneficjentów (z tego 12 beneficjentów z refundacją kosztów 25 wizyt lekarskich i 48 beneficjentów, którzy nie byli refundowani) z zaplanowanych 100 beneficjentów. Wskaźnikiem rezultatu była faktura za usługę medyczną i oświadczenie na piśmie 12 beneficjentów o otrzymanej pomocy medycznej. W związku m.in. z mniejszym zainteresowaniem beneficjentek warsztatami z pediatrą a większymi potrzebami dopłat do mieszkań w sytuacjach kryzysowych, Fundacja dokonała przesunięć pomiędzy pozycjami kosztów zgłoszonymi e-PUAP do MRiPS, co opisano w punkcie 2.1. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom I, str. 259-262, tom II, str. 56-63, tom III, str. 186-200, tom IV, str. 18-56.)

²⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 672, ze zm.

²⁶ <https://multiculturalism.org.pl/zakladka:publikacje>.

Działanie VI. Kobiety Kobietom. Rezultatem działania podczas 24 warsztatów była możliwość zadbania o dobrostan psychiczny beneficjentek, aby oderwały się od przeżyć wojennych i niepokojących myśli w gronie życzliwych i wspierających kobiet uchodźczyń, podczas warsztatów tematycznych z arteterapii dla kobiet, filcowania, kosmetyków naturalnych, rozwoju duchowego. Wskaźnikiem rezultatu były listy obecności 179 beneficjentek z zaplanowanych 400 cudzoziemek w ramach 40 warsztatów. W związku z mniejszym zainteresowaniem beneficjentek warsztatami, a większą potrzebą pomocy psychologicznej, Fundacja dokonała przesunięć pomiędzy pozycjami kosztów zgłoszonymi e-PUAP do MRiPS, co opisano w punkcie 2.1. wystąpienia pokontrolnego.

Działanie VII. Ukraiński weekend w Hali Gwardii. Rezultatem działania podczas dwóch dni targowych było zaprezentowanie przez 16 beneficjentek z Ukrainy produktów ukraińskiego rękodzieła mieszkańcom Warszawy. Wskaźnikiem rezultatu był materiał zdjęciowy oraz około 1500 odwiedzających mieszkańców Warszawy.

(akta kontroli tom I, str. 259-262, tom II, str. 56-63, tom III, str. 201-239, tom IV, str. 18-56)

Działanie VIII. Barszcz ukraiński. Rezultatem działania była integracja cudzoziemek i mieszkańców Warszawy w ramach wspólnego biesiadowania przy typowo ukraińskich potrawach. Wskaźnikiem rezultatu była lista obecności 41 gości²⁷ z zaplanowanych 40.

(akta kontroli tom I, str. 259-262, tom II, str. 56-63, tom III, str. 240-244)

Działanie IX. Wydanie książki „Dziewczyny na granicy”. W książce zostały opisane historie pięciu kobiet-uchodźczyń przed wojną w Ukrainie i ich drogi do Polski. Egzemplarze książki udostępniane były m.in. w Klubie integracyjnym i Punkcie konsultacyjnym. Wskaźnikiem rezultatu było wydanie 1000 sztuk książki „Dziewczyny na granicy” z zaplanowanych 1000 sztuk.

(akta kontroli tom I, str. 259-262, tom II, str. 56-63, tom III, str. 254-248)

Działanie X. Korepetycje dla dzieci. Rezultatem działania było wsparcie dzieci cudzoziemskich w nauce przedmiotów ścisłych i języków, tj. matematyki i fizyki oraz języka polskiego i angielskiego realizowane wg wcześniej indywidualnie ustalonego z dzieckiem grafiku. Wskaźnikiem rezultatu były listy obecności 58 beneficjentów (dzieci) ze zrealizowanymi 798 godzinami lekcyjnymi z zaplanowanych 800 godzin lekcyjnych.

(akta kontroli tom I, str. 259-262, tom II, str. 56-63, tom III, str. 249-330)

Działanie XI. Warsztaty filmowe dla dzieci. Rezultatem działania był pięciominutowy film zrealizowany we współpracy z Warszawską Szkołą Filmową²⁸, w którym dzieci cudzoziemskie zagrały w scenach przedstawiających problemy migracyjne współczesnego świata oczami dziecka. Wskaźnikiem rezultatu był materiał zdjęciowy z jednego warsztatu oraz listy obecności 14 dzieci (jedno dziecko było niedysponowane) z zaplanowanego jednego warsztatu dla 15 dzieci.

(akta kontroli tom I, str. 259-262, tom II, str. 56-63, tom III, str. 331-332)

Zaplanowanym i zrealizowanym „rezultatem miękkim zadania” był m.in.: wzrost kompetencji językowych dorosłych i dzieci beneficjentów, wzrost wiedzy uchodźców na temat życia w Polsce, wzrost wiedzy lokalnych społeczności na temat zjawiska uchodźstwa oraz wzmocnienie pozycji dzieci uchodźczych w polskich szkołach.

(akta kontroli tom I, str. 260)

W sprawie ustalenia czy osoby, które brały udział w projekcie pozostają na terytorium RP przeprowadzono badanie losowe²⁹ próby 20% spośród 179 beneficjentów warsztatów „Kobiety Kobietom”, tj. wybrano 36 cudzoziemców. Na podstawie danych

²⁷ W ramach działania integracyjnego dla obywateli polskich (nie dotyczyło beneficjentów programu).
przez Fundację Edukacji i Sztuki Filmowej Macieja Ślesickiego i Bogusława Lindy LATERNA MAGICA w 2004 r.

uzyskanych od Straży Granicznej³⁰ stwierdzono, że spośród 36 cudzoziemców w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r.:

- 30 przekroczyło granicę RP wg zbiorów ewidencyjnych Straży Granicznej i pozostawało na jej terytorium,
- w dwóch przypadkach odnotowano fakt przekroczenia granicy RP dwóch osób o danych osobowych zbliżonych do danych osobowych wskazanych przez NIK (różnica w pisowni imion i nazwisk),
- w jednym przypadku SG nie odnotowała faktu odprawy granicznej, natomiast w dniu 12 marca 2022 r. odnotowała fakt legitymowania cudzoziemca przez funkcjonariuszy Nadwiślańskiego Oddziału SG, gdzie w systemie zamieszczono komentarz: „wydanie potwierdzenia przekroczenia granicy – oświadczenie cudzoziemki”,
- w jednym przypadku z uwagi na ograniczone dane osobowe przekazane przez NIK (tylko imię i nazwisko) przekazano nr dokumentu, na podstawie którego przekroczył granicę RP,
- w dwóch przypadkach SG odnotowała, że danymi osobowymi, tj. seria i nr dokumentu posługują się osoby o innych danych (imię i nazwisko), niż wskazane przez NIK. Jak wyjaśniła Prezes Fundacji, pracownik Fundacji przekazując na piśmie dane osobowe na potrzeby kontroli NIK, dokonał oczywistej omyłki pisarskiej dotyczącej numerów dokumentów dwóch beneficjentów. Przekazane przez Fundację karty klienta dwóch beneficjentów potwierdziły nr dokumentu (rodzaj) i rok dokumentu.

(akta kontroli tom II, str. 64-70, tom VI, str. 255-257)

W Klubie integracyjnym Fundacja przeprowadziła dobrowolne badanie ankietowe poziomu satysfakcji beneficjentów z udziału w projekcie, w języku ukraińskim, gruzińskim i rosyjskim, w ramach którego otrzymano 307 zwrotnych ankiet, z tego 300 kompletnych. Spośród pięciu pytań zawartych w ankiecie³¹ poziom satysfakcji (pyt. 2) na próbie 300 ankietowanych w skali od 1 do 10 wyniósł 8,83. Prezes Fundacji oświadczyła, że w trakcie realizacji projektu do Fundacji nie wpłynęły żadne skargi dotyczące jego realizacji.

(akta kontroli tom I, str. 239-275, tom II, str. 277)

1.3 Badanie losów uczestników programu oraz monitoring losu uczestników

Opis stanu
faktycznego

Badając los uczestników programu w odniesieniu do kwestii przebywania na bezrobociu, trwałości zatrudnienia oraz korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, w toku kontroli skierowano pytania w trybie art. 29 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. f ustawy o NIK odpowiednio do Urzędu Pracy m.st. Warszawy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych³² oraz do czterech najbliższych względem siedziby Fundacji ośrodków pomocy społecznej³³. Badanie przeprowadzono na podstawie listy obecności 182 beneficjentów, którzy wzięli udział w kursach języka polskiego dla dorosłych w ramach Działania II. Punkt konsultacyjny, spośród których za pomocą PK wylosowano próbę 10% beneficjentów (18 cudzoziemców) uczestniczących w projekcie.

(akta kontroli tom II, str. 73-81)

³⁰ Dalej: SG.

³¹ Treść pytań: 1. W jakich aktywnościach brał Pani/Pan udział (kursy języka polskiego, pomoc prawna, psychologiczna, oferty klubu integracyjnego), 2. Czy jest Pani/Pan zadowolony z obsługi Fundacji MultiOcalenie? W skali od 1 do 10, przy czym 1 oznacza bardzo nie zadowolony, a 10 bardzo zadowolony, proszę oznaczyć poziom zadowolenia, 3. Czy otrzymała Pani/Pan pomoc w języku zrozumiałym dla siebie? 4. Czy skorzystanie z pomocy Fundacji MultiOcalenie poprawiło Pani/Pana sytuację w Polsce? 5. Czy zamierza Pani/Pan korzystać przyszłości z oferty Fundacji MultiOcalenie (Tak/Nie)?

³² Dalej: ZUS lub Zakład.

³³ Dalej: OPS lub ośrodek.

Badanie próby 18 beneficjentów wg stanu dzień na 1 marca 2022 r. oraz na dzień 30 kwietnia 2024 r. wykazało, że wg danych Urzędu Pracy m.st. Warszawy oraz OPS Dzielnicy Wola, Bielany, Białoleka i Żoliborz – żaden spośród 18 beneficjentów nie był zaewidencjonowany jako osoba bezrobotna.

W przypadku ZUS, czterech beneficjentów było zgłoszonych do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, (z tego trzech na dzień 1 marca 2022 r. i 30 kwietnia 2024 r. oraz jeden na dzień 1 marca 2022 r.), dwóch nie figurowało w ewidencji Zakładu, w trzech przypadkach (pomimo uzupełnienia braków formalnych wniosku o udostępnienie danych przez podanie serii i nr paszportu), Zakład nie posiadał w swoich zbiorach danych o podmiocie.

(akta kontroli tom II, str. 84-148-170)

Ponadto w toku kontroli, w pięciu przypadkach, Zakład wezwał do uzupełnienia braków formalnych wniosku o udostępnienie danych przez podanie nr PESEL, gdyż płatnicy mogli zgłaszać ubezpieczonego pod innym identyfikatorem, a w czterech przypadkach przez podanie nr PESEL lub w razie, gdy osobie ubezpieczonej nie nadano nr PESEL - serii i nr dowodu osobistego lub paszportu.

(akta kontroli str. 85-148)

Opis stanu faktycznego wraz z wyjaśnieniami Prezes Fundacji w zakresie niezamieszczenia przez Fundację w kartach klienta i rejestrze elektronicznym oraz na listach obecności nr PESEL beneficjentów opisano szczegółowo w punkcie 1.1. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli tom II, str. 173-174)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działania Fundacji w zakresie wykonania zleconych zadań oraz osiągniętych efektów. We wszystkich działaniach realizowanych w projekcie osiągnięto planowane poziomy rezultatu. Osiągnięte efekty działań wynikających z realizacji projektu weryfikowane były m.in. przez listy obecności, karty klienta i rejestr elektroniczny, czy też badanie ankietowe poziomu satysfakcji beneficjentów z udziału w projekcie.

2. Przestrzeganie wykorzystania środków przekazanych na podstawie umów

2.1. Prawidłowość prowadzonej ewidencji księgowej, finansowanie realizacji zadań oraz rozliczania kosztów zadań

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z umową, Fundacja prowadziła wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości. Fundacja nie była zobowiązana do wniesienia wkładu własnego na realizację zadania. W toku kontroli nie stwierdzono dokonywania płatności gotówkowych. Transakcji dokonywano wyłącznie za pośrednictwem wyodrębnionego rachunku bankowego stosownie § 3 ust. 5 umowy. W trakcie realizacji projektu Fundacja nie pobierała opłat od beneficjentów.

Analizą objęto próbę 30 dowodów księgowych z historii rachunku bankowego w łącznej kwocie 281,0 tys. zł (26,3% kosztów poniesionych na realizację projektu z wyłączeniem kosztów administracyjnych), w tym 10 dowodów księgowych na najwyższe kwoty w wysokości 119,3 tys. zł, pięć dowodów księgowych dotyczących usług realizowanych na podstawie umów z osobami fizycznymi w wysokości 117,0 tys. zł oraz pięć dowodów księgowych dotyczących kosztów poniesionych

bezpośrednio przed upływem terminu ich kwalifikowalności w wysokości 9,5 tys. zł. W pozostałym zakresie 10 dowodów księgowych (35,2 tys. zł) kierowano się kryteriami doboru celowego. W wyniku analizy stwierdzono, że:

- projekt rozliczano na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczych, które były podstawą zapisów w księgach rachunkowych zgodnie z art. 20 ustawy o rachunkowości,
- poniesione koszty udokumentowano dokumentami księgowymi oraz na wyciągach z historii rachunku bankowego,
- wysokość kosztów z dokumentów księgowych oraz rachunku bankowego była zgodna z wartościami określonymi w raportach z wykonania zadania,
- opis dowodów księgowych zawierał: nazwę konkursu, nazwę projektu, nr umowy, kwoty kwalifikowanej, daty i kwoty przelewu, pozycji w kosztorysie projektu,
- wydatki zostały poniesione w okresie realizacji zadania i były bezpośrednio związane z realizacją projektu,
- nie miały miejsca przypadki podwójnego finansowania tych samych wydatków ze środków Funduszu Pracy i innych źródeł.

(akta kontroli tom I, str. 180-189, tom IV, str. 51-65, 91-223, 224-402, tom V, str. 5-104, 140-289)

W ramach projektu poniesiono łączne koszty w wysokości 1067,8 tys. zł, z tego 967,8 tys. zł koszty realizacji działań i 100 tys. zł koszty administracyjne. Niewykorzystana kwota środków wynosząca 1711,40 zł została zwrócona na rachunek Ministerstwa w dniu 27 stycznia 2023 r. (810,07 zł) oraz 20 stycznia 2024 r. (901,33 zł) w terminach określonych w § 4 ust. 1 pkt 2 i 5 umowy. Niewykorzystana kwota wynikała z niższych cen usług i zakupów ustalonych na podstawie rozpoznania rynku na etapie składania oferty. Fundacja w okresie realizacji projektu nie była płatnikiem podatku VAT.

(akta kontroli tom II, str. 7-12, tom IV, str. 1-11, 83-84, tom VI, str. 1-2)

Raport częściowy³⁴ z wykonania zadania złożono do 29 stycznia 2023 r., a raport końcowy³⁵ do 29 stycznia 2024 r., zgodnie z terminami wskazanymi w umowie. W raporcie końcowym Fundacja zawarła informację o 22 przesunięciach pomiędzy pozycjami kosztów określonymi w kosztorysie w kategorii kosztów merytorycznych na łączną kwotę 79,5 tys. zł, w tym ośmiu na kwotę 26,9 tys. zł w 2022 r.³⁶ oraz 14 na kwotę 52,6 tys. zł w 2023 r.³⁷ bez zwiększenia sumy finansowania. Stosownie do

³⁴ Za okres od 5 sierpnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

³⁵ Za okres od 5 sierpnia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r.

³⁶ Przesunięcia między pozycjami kosztów w 2022 r.: Działanie I.1.7. Internet do Działania I.2.8 Dopłaty do mieszkań w sytuacjach kryzysowych - 1,2 tys. zł; Działanie I.1.9. Wynajęcie lokalu na klub i opłaty za media do Działania I.2.8 Dopłaty do mieszkań w sytuacjach kryzysowych - 8,6 tys. zł; Działanie I.2.5. Tłumaczenia przysięgłe do Działania I.2.3. Dopłaty do mieszkań w sytuacjach kryzysowych - 5,0 tys. zł; Działanie I.6.3. Warsztaty z rozwoju osobistego do Działania I.2.2. Psycholog-konsultacje - 1,9 tys. zł; Działanie I.6.3. Warsztaty z rozwoju osobistego do Działania I.5.2. Wizyty u lekarzy specjalistów - 1,1 tys. zł; Działanie I.1.2. Opiekun świetlicy do Działania I.2.2. Psycholog-konsultacje - 3,5 tys. zł; Działanie I.2.3. Lekcje polskiego dla dzieci do Działania I.2.4. Lekcje polskiego dla dorosłych - 2,6 tys. zł oraz Działanie I.1.5. do Działania I.1.3. Zakup komputerów wraz z oprogramowaniem, łącznie w kwocie 26,9 tys. zł.

³⁷ Przesunięcia między pozycjami kosztów w 2023 r.: Działanie I.1.9. Wynajęcie lokalu na klub i opłaty za media do Działania I.1.8. Dopłaty do mieszkań w sytuacjach kryzysowych - 7,5 tys. zł; Działanie I.2.3. Kursy jęz. polskiego dla dzieci do Działania I.2.4 Kursy języka polskiego dla dorosłych - 6,0 tys. zł; Działanie I.2.5 Tłumaczenia przysięgłe do Działania I.2.2. Psycholog-konsultacje - 10,0 tys. zł; Działanie I.3.1. Warsztaty dla nauczycieli do Działania I.2.8. Dopłaty do mieszkań w sytuacjach kryzysowych - 2,0 tys. zł; Działanie I.5.2. Wizyty u lekarzy specjalistów do Działania I.2.8. Dopłaty do mieszkań w sytuacjach kryzysowych - 4,7 tys. zł; Działanie I.5.3. Warsztaty z pediatrią do Działania I.2.8. Dopłaty do mieszkań w sytuacjach kryzysowych - 1,2 tys. zł; Działanie I.6.1. Kobiety Kobietom do Działania I.2.2. Psycholog-konsultacje - 1,5 tys. zł; Działanie I.6.2. Koszt zakupu materiałów na warsztaty z arteterapii do Działania I.2.2. Psycholog-konsultacje - 600 zł; Działanie I.6.3. Wynagrodzenie prowadzącej warsztaty rozwoju osobistego do Działania I.1.8. Koszt materiałów na potrzeby klubu - 6,0 tys. zł; Działanie I.6.4. Koszt prowadzących warsztaty z produkcji kosmetyków naturalnych do Działania I.2.2. Psycholog-konsultacje - 4,8 tys. zł; Działanie I.6.5. Zakup materiałów na warsztaty z kosmetyków naturalnych do Działania I.2.2. Psycholog-konsultacje - 1,8 tys. zł; Działanie I.6.6. Wynagrodzenie prowadzącej warsztaty filcowania do Działania I.2.2. Psycholog-konsultacje - 4,0 tys. zł; Działanie I.6.7. Koszt zakupu materiałów na

regulaminu konkursu ofert Części A, Rozdział VIII. pkt 2 nie dokonano zmian polegających na przeniesieniu części środków z kosztów merytorycznych do kosztów administracyjnych. Wcześniej, Fundacja w sześciu pismach wysłanych e-PUAP do MRIPS zawiadomiła o 22 przesunięciach między pozycjami kosztów, z tego w czterech pismach o ośmiu przesunięciach (w tym jednej zmianie kadrowej) w 2022 r.³⁸ oraz w dwóch pismach o 14 przesunięciach w 2023 r.³⁹ Zgodnie z § ust. 7 umowy, Minister zaakceptował raport końcowy w dniu 14 czerwca 2024 r.

(akta kontroli tom II, str. 23-46, 50-63, tom IV, str. 18-56)

2.2 Realizacja obowiązków informacyjnych

Opis stanu faktycznego

Na działania informacyjno-promocyjne Fundacja zaplanowała i wydatkowała środki w kwocie 12 tys. zł. Informacja o działaniach finansowanych ze środków publicznych zamieszczona została w ulotkach informacyjnych konkursu RMW (15000 szt.)⁴⁰, kartach klienta (720 szt.), listach obecności beneficjentów, ogłoszeniach w mediach społecznościowych, broszurze „Psychologiczne aspekty bycia uchodźcą”, książce „Dziewczyny na granicy” (1000 szt.), wizualizacji stoisk na Ukraińskim weekendzie w Hali Gwardii w Warszawie. Ponadto w lokalu wynajmowanym przez Fundację na potrzeby projektu znajdował się plakat informacyjny sporządzony na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych⁴¹.

Podejmowane działania informacyjno-promocyjne były zgodne z art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴² oraz postanowieniami zawartej umowy.

(akta kontroli tom II, str. 276-291)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Poniesione wydatki były racjonalne, niezbędne dla realizacji projektu oraz kwalifikowalne. Przestrzegano zasady prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej zadania, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Zrealizowano właściwie działania informacyjne dotyczące projektu.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny. Prawo zgłaszania

warsztaty filcowania do Działania I.2.8. Dopłaty do mieszkań w sytuacjach kryzysowych – 1,4 tys. zł; Działanie I.11.6. Koszt wynajęcia sprzętu na warsztaty filmowe dla dzieci do Działania I.2.8. Dopłaty do mieszkań w sytuacjach kryzysowych – 1,0 tys. zł, łącznie w kwocie 52,6 tys. zł.

³⁸ Tj.: e-PUAP z dnia: 31 sierpnia 2022 r.; 22 listopada 2022 r.; 18.12.2022 r.; 29 grudnia 2022 r.

³⁹ Tj.: e-PUAP z dnia: 12 sierpnia 2023 r. oraz 30 listopada 2023 r.

⁴⁰ Działanie I.2.11. Punkt konsultacyjny. Część II. Raport z wykonania wydatków za 2022 r.

⁴¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 953, ze zm.

⁴² Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 5 lipca 2024 r.

Kontroler
Elżbieta Grzeszczyk
Główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

/-/

.....
podpis